

THƯ TÒA SOẠN

Quý học giả và Quý độc giả kính mến,

Số 3 tập 2 của *Tạp chí Khoa học liên ngành và Nghệ thuật* tiếp tục hành trình xây dựng một không gian đối thoại học thuật đa chiều, sâu sắc và giàu tinh thần liên ngành. Các bài viết trong số này tuy đa dạng về lĩnh vực, nhưng đều hướng đến việc lý giải những chuyển động phức hợp của đời sống văn hóa – nghệ thuật đương đại trong mối liên hệ với lịch sử, căn tính, công nghệ và quyền năng biểu đạt.

Mở đầu mạch **Nghiên cứu – Trao đổi** là bài viết của Nguyễn Trường Giang về *bảo tàng, ký ức và chính trị đại diện qua trải nghiệm nhân học tại Bảo tàng Quốc gia Lịch sử và Văn hóa người Mỹ gốc Phi ở Hoa Kỳ*. Từ một thiết chế văn hóa cụ thể, nghiên cứu đặt ra những vấn đề nền tảng về cách ký ức cộng đồng được kiến tạo, trưng bày và thương lượng trong không gian công cộng, đồng thời nhấn mạnh vai trò của bảo tàng như một diễn đàn của quyền đại diện.

Tiếp nối mối quan tâm về di sản và nghệ thuật truyền thống, Nguyễn Anh Xa và Lê Thị Nhuần khảo cứu nghệ thuật Dancheong trong kiến trúc truyền thống Hàn Quốc, tập trung vào Cần Chính Điện thuộc Cảnh Phúc Cung. Nghiên cứu làm rõ giá trị biểu tượng, kỹ thuật trang trí và chiều sâu văn hóa của Dancheong, qua đó góp phần mở rộng các hướng đối thoại và so sánh văn hóa trong khu vực Đông Á.

Một điểm nhấn đáng chú ý của số này là bài viết của Nguyễn Quốc Khánh, Võ Nhật Quang, Tô Thị Thùy Loan và Lê Thị Thùy Nhung: *An Interdisciplinary Analysis of Taylor Swift's Folklore: Lexical Profiling, Thematic*

Complexity, and Pedagogical Applications in the Creative Economy. Nhóm tác giả đặt album *Folklore* của Taylor Swift vào giao điểm giữa ngôn ngữ học, nghiên cứu chủ đề, giáo dục và kinh tế sáng tạo, từ đó mở ra khả năng đọc sâu các cấu trúc từ vựng, các chiều kích tự sự và tiềm năng ứng dụng trong giảng dạy. Bài viết cho thấy văn hóa đại chúng không chỉ là đối tượng giải trí mà còn là chất liệu học thuật giàu năng lượng diễn giải.

Cùng trong mạch nghiên cứu văn hóa đại chúng và điện ảnh, bài viết của Nguyễn Anh Quang về *sự tái cấu trúc đạo đức Nho giáo trong Nezha: Birth of the Demon Child* mang đến một cách tiếp cận đáng chú ý đối với hoạt hình Trung Quốc đương đại. Nghiên cứu cho thấy các giá trị Nho giáo không tồn tại như một hệ giá trị bất biến mà liên tục được thương lượng, giải cấu trúc và tái kiến tạo để thích ứng với những hình dung mới về cá nhân, gia đình, định mệnh và cộng đồng.

Những chuyển động của công nghệ trong đời sống học thuật và giáo dục được đặt ra trực diện qua bài viết của Nguyễn Phúc Quân về trí tuệ nhân tạo như công cụ và đối tượng trong giảng dạy văn học. Bài viết không chỉ nhìn nhận AI như một phương tiện hỗ trợ đổi mới phương pháp dạy học, mà còn nêu bật các thách thức về năng lực phê bình, đạo đức học thuật, quyền tác giả và vai trò không thể thay thế của tư duy nhân văn.

Ở bình diện lịch sử tôn giáo và giao lưu tư tưởng, nghiên cứu của Trần Đức Tâm về *Tào Động Tông ở Đàng Ngoài và Đàng Trong Việt Nam* góp phần bổ sung một lát cắt quan trọng cho nhận thức về Phật giáo Việt Nam. Việc đặt

hai không gian trong tương quan so sánh giúp nhận diện rõ hơn những điểm gặp gỡ và khác biệt trong quá trình truyền bá, tiếp nhận và bản địa hóa của Thiền phái Tào Động, qua đó, cho thấy lịch sử Phật giáo là một mạng lưới tương tác linh hoạt giữa các vùng miền, thiết chế và bối cảnh xã hội.

Các vấn đề về giới, hình tượng nữ giới và diễn ngôn đại chúng được triển khai trong bài viết của Lê Hương Giang về khuôn mẫu nữ giới của nhân vật công chúa Disney qua hai trường hợp *The Princess and the Frog* và *Tangled*. Từ những tác phẩm văn học, bộ phim hoạt hình quen thuộc với nhiều thế hệ khán giả, nghiên cứu phân tích cách các hình mẫu nữ tính được kiến tạo và tái hiện trong văn hóa đại chúng đầu thế kỷ XXI, đồng thời gợi mở suy ngẫm về sự dịch chuyển từ hình tượng công chúa thụ động, lý tưởng hóa sang chủ động hơn nhưng vẫn chịu giới hạn bởi khuôn mẫu giới và tính thương mại.

Mạch nghiên cứu văn học tiếp nối trong số này với bài viết của Nguyễn Lê Phương Trinh về *dấu ấn ngày khai huyền trong tiểu thuyết Pedro Páramo của Juan Rulfo*. Từ một tác phẩm kinh điển của văn học Mỹ Latinh, nghiên cứu mở ra khả năng đọc văn bản qua lăng kính apocalypse, nơi cái chết, ký ức, sự đổ vỡ và ám ảnh hậu tận thế đan xen, tạo nên một thế giới nghệ thuật vừa huyền ảo vừa sâu sắc về thân phận con người.

Khép lại số tạp chí là chuyên mục **Điểm sách** với bài viết của Phạm Minh Quân: *Có thể kể một “câu chuyện” về nghệ thuật đương đại?* Bài viết đặt ra câu hỏi giàu tính phản tư về việc diễn giải, hệ thống hóa và truyền đạt nghệ thuật đương đại – một lĩnh vực đa dạng, phân mảnh và thường thách thức các mô hình tự sự tuyến tính. Từ đó, chuyên mục tiếp tục thực hiện vai trò như một diễn đàn học thuật mở, nơi các công trình, quan niệm và phương pháp tiếp cận nghệ thuật được đọc lại và được tái định vị.

Có thể thấy, số tạp chí lần này được cấu trúc như một hành trình liên ngành qua nhiều không gian văn hóa khác nhau. Sự đa dạng ấy cho thấy những khả năng phong phú của nghiên cứu liên ngành trong việc soi chiếu các hiện tượng văn hóa – nghệ thuật đang không ngừng biến đổi. Với các bài viết giàu vấn đề, cập nhật về phương pháp và rộng mở về đối tượng nghiên cứu, số tạp chí này sẽ tiếp tục là nguồn tư liệu tham khảo hữu ích, đồng thời là không gian đối thoại học thuật đáng tin cậy cho quý học giả, quý độc giả và những người quan tâm đến khoa học liên ngành, nghệ thuật và nhân văn trong bối cảnh đương đại.

Trân trọng